

Vergadering Commissie Ontwikkeling Gemeenteraad Haarlem

19 januari 2017, 20:15 uur.

Betreffende: verkoop De Koepel aan de stichting Panopticon ten einde een University College te vestigen

R.J. (Bert) van der Spek.

Dames en Heren, dank u voor de gelegenheid die u me geeft u toe te spreken. Ik spreek hier als Haarlemmer en als emeritus hoogleraar met bestuurservaring.

1. Haarlemmer. Ik ben geen geboren Haarlemmer, maar ben geboren in Zoetermeer, heb 15 jaar in Leiden, 7 jaar in Amsterdam gewoond en woon nu ruim 26 jaar in Haarlem. Veel van mijn vrienden, die nog wonen in Leiden en Amsterdam, vragen mij hoe het me bevalt in Haarlem. Ik antwoord dan dat Haarlem een prachtstad is met veel cultuur, horeca en een levendige binnenstad. Ik voeg daar echter aan toe: "ik mis toch wel één ding: en dat is een universiteit." Het is toch jammer dat Haarlemmers met VWO, zodra zij 18 zijn, de stad verlaten omdat hier geen universitaire opleiding is. Terwijl universiteitssteden jongeren trekken, stoten wij ze af. Een University College brengt studenten, stafleden en andere betrokkenen naar Haarlem en veel van de afgestudeerden zullen in Haarlem blijven en een intellectuele en maatschappelijke impuls geven. Nu doet zich een unieke kans voor deze lacune op te vullen.

2. Hoogleraar. Ik ben tot voor kort hoogleraar geweest aan de Vrije universiteit. Ik heb in die rol bestuurservaring opgedaan als lid van het bestuur van de faculteit der letteren. Ik heb daar zelf het initiatief genomen tot de oprichting van een nieuwe interdisciplinaire studierichting: oudheidkunde (per 1 sep. a.s. oudheidwetenschappen). Ik weet daarom uit ervaring hoe het reilen en zeilen aan een universiteit gaat. Veranderingen en vernieuwingen kosten tijd. Nu vraagt Panopticon een tijd van maximaal twee jaar om een universitaire compagnon te vinden. Die buit leek binnen, doordat de UvA steun had toegezegd. Helaas is de UvA (zoals zo vaak) ten prooi aan bestuurlijke veranderingen en crises, zodat men er plotseling weer van af zag. Nu moet er een nieuwe universiteit gevonden worden. De VU ligt dan voor de hand, maar er zijn meerdere opties. Wie het ook wordt (en er komt ongetwijfeld een instelling die toehapt), je kunt van geen enkele universiteit verwachten dat zij meteen toehapt. Er zitten zoveel aspecten aan: financiële relatie, onderwijskundige relatie, strategische belangen. De universiteit kent veel bestuursorganen en adviesorganen, zoals college van bestuur, college van decanen, faculteiten, onderwijscommissies, ondernemingsraden, ambtelijke staf. Zo'n stap moet grondig bekeken worden en aandringen op haast maakt kopschuw. Maar uiteindelijk zal men inzien dat het mooi is de academische vlag in Haarlem te planten. Dus gemeenteraad, maak Haarlem bij de tijd met een universiteit.